CZU: 005.915:657.24:330.142.2 **https://doi.org/10.59295/sum11(5)2025_07**

ELABORAREA RAPOARTELOR DE MANAGEMENT ÎN CONDIȚIILE ACTIVITĂȚII VENTURE

Viorica UNGUREANU,
Universitatea de Stat din Moldova

Articolul abordează specificul și provocările contabilității în condițiile activității venture, subliniind importanța integrării contabilității în cadrul sistemului managerial al entităților. Potrivit studiului, autorul a formulat ipoteză: contabilitatea nu trebuie privită doar ca o funcție administrativă, ci ca o componentă esențială în procesul decizional, contribuind la planificarea, monitorizarea și evaluarea performanței financiare, iar rapoartele contabile sunt fundamente pentru crearea unui sistem de raportare managerială eficient, care să sprijine strategii pe termen lung și să ajute la identificarea riscurilor și oportunităților. În acest sens, integrarea datelor financiare în rapoartele de management permite o abordare holistică, ce reflectă realitatea financiară a organizației. Provocările întâmpinate includ gestionarea complexității datelor financiare și adaptarea rapoartelor la cerințele de reglementare și ale pieței. Astfel, rapoartele financiare trebuie să fie precise, relevante și să ajute la formularea unor strategii de succes în cadrul activităților venture.

Cuvinte-cheie: *activitate venture, contabilitate, sistem managerial, rapoarte contabile, rapoarte manageriale, performață financiară, strategii, IFRS, ROI.*

ELABORATION OF MANAGEMENT REPORTS IN THE VENTURE ACTIVITY

The article addresses the specifics and challenges of accounting in the conditions of venture activity, emphasizing the importance of integrating accounting into the management system of entities. According to the study, the author hypothesized that accounting should not be seen only as an administrative function, but as an essential component in the decision-making process, contributing to the planning, monitoring and evaluation of financial performance, and accounting reports are foundations for creating an effective management reporting system that supports long-term strategies and helps identify risks and opportunities. In this sense, the integration of financial data in management reports allows a holistic approach, which reflects the financial reality of the organization. Challenges include managing the complexity of financial data and adapting reports to regulatory and market requirements. Thus, financial reporting must be accurate, relevant and help formulate successful strategies within venture activities.

Keywords*: venture activity, accounting, management system, accounting reports, management reports, financial performance, strategies, IFRS, ROI.*

Introducere

Rapoartele de management sunt esențiale pentru activitatea entităților cu profil venture, deoarece facilitează luarea deciziilor strategice și optimizarea resurselor. Aceste rapoarte permit managerilor să monitorizeze performanța și să anticipeze eventualele riscuri sau oportunități. Structura unui raport de management include secțiuni precum analiza performanței financiare, evaluarea riscurilor și recomandări strategice. Locul acestor rapoarte este în cadrul proceselor de luare a deciziilor, având un rol esențial în direcționarea activității și ajustarea strategiilor. Suportul documentar pentru aceste rapoarte provine din diverse surse interne și externe, inclusiv date financiare, rapoarte de piață și analize de risc. Etapele organizării sistemului de raportare managerială includ stabilirea obiectivelor, colectarea și procesarea datelor, elaborarea și analiza raportului, precum și distribuirea acestuia către părțile interesate. Sumarul executiv al raportului trebuie să prezinte o viziune de ansamblu asupra performanței și să includă recomandări clare și aplicabile.

Metode și materiale aplicate

Pentru elaborarea rapoartelor de management în condițiile activității venture, au fost utilizate metode de cercetare atât cantitative, cât și calitative. Pentru entitățile cu capital venture, în primul rând, se propune de a fi aplicate tehnici practice de analiză financiară, inclusiv evaluarea indicatorilor financiari cheie, pentru

a oferi o imagine clară asupra performanței economico-financiare a entităților venture. Aceste tehnici pot fi susținute de utilizarea unor instrumente software de contabilitate și management financiar, care permit colectarea și procesarea rapidă a datelor financiare din diverse surse interne și externe. De asemenea, cercetarea necesită analiza documentelor interne, cum ar fi rapoartele anterioare, planurile strategice și bugetele, pentru a înțelege structura raportării și a evidenția eventualele lacune.

În ceea ce privește materialele utilizate, au fost studiate lucrări academice relevante în domeniul managementului și al contabilității financiare, reglementările legale în vigoare și standardele internaționale de raportare financiară (IFRS).

Rezultate obținute și discuții

Rapoartele de management sunt esențiale pentru entitățile cu activități de tip venture, având în vedere caracterul lor inovativ și riscurile ridicate implicate. Aceste rapoarte oferă informații critice pentru luarea deciziilor strategice și operaționale, permițând evaluarea performanței financiare și identificarea oportunităților de îmbunătățire. Astfel, informația contabilă capătă o importanță deosebită în activitatea venture, atât pentru entitate, cât și pentru investitori, care urmăresc toate procesele de la punctele de intrare, parcurgând toate etape de dezvoltare a proiectelor inovaționale, până la punctele de ieșire. Un aspect deosebit de important în vederea întocmirii rapoartelor manageriale este utilizarea informațiilor evaluate la valoarea justă, conform standardului IFRS 13 [1].

În literatura de specialitate au fost realizate multiple cercetări privind structura, funcțiile și rolul rapoartelor manageriale în cadrul proceselor organizaționale. Diverși autori utilizează termeni diferiți pentru a desemna aceste rapoarte, unii făcând referire la ele ca rapoarte de segmentare, iar alții folosind denumirile de rapoarte interne sau rapoarte manageriale. Astfel, savantul rus V. Ivașkevici apreciază că „rapoartele manageriale constituie un ansamblu de date reale, planificate, prognozate, precum și indicatori calculați, care redau activitatea unei entități economice privite ca unitate de producție și sistem economic. Fundamentul informațional al managementului întreprinderii este reprezentat de un set de date a căror utilizare permite selectarea, dintre alternativele posibile, a celei mai eficiente decizii manageriale, în funcție de criterii diverse și niveluri de conducere diferite. Acestea se întemeiază pe combinarea surselor informaționale interne și externe, pe organizarea acestora și pe un sistem coerent de valorificare a datelor în scop decizional” [2].

Ținând cont de condițiile actuale ale economiei moderne, practica internațională a conturat un concept actualizat – raportarea managerială, care „integrează toți factorii esențiali pentru asigurarea unei administrări eficiente, a unui control strict și a adoptării unor decizii manageriale fundamentate” [3].

Economiștii din Republica Moldova, Nederița A. și Panuș V., împărtășesc o viziune apropiată, subliniind relevanța rapoartelor contabile interne în susținerea procesului de luare a deciziilor [4].

În contextul desfășurării activităților de tip venture, se poate concluziona că rapoartele contabile interne au un rol determinant în furnizarea informațiilor indispensabile procesului de luare a deciziilor strategice, decizii care pot influența în mod direct dezvoltarea durabilă și succesul pe termen lung al entităților cu capital de risc.

De asemenea, elaborarea rapoartelor manageriale presupune respectarea cadrului legislativ specific activităților venture, acesta reprezentând un element central în organizarea contabilității manageriale și în fundamentarea deciziilor de către investitori. Actele normative care reglementează activitatea entităților cu capital de risc sunt esențiale pentru asigurarea unei dezvoltări coerente și pentru o gestionare eficientă a acestora pe parcursul tuturor etapelor ciclului de viață al proiectelor inovative: start-up, creștere inițială, expansiune, maturitate și declin.

Astfel, pentru întocmirea adecvată a rapoartelor manageriale, este primordială conformarea la reglementările legislative aplicabile domeniului venture, precum Legea privind organismele de plasament colectiv alternative și Legea cu privire la întreprinderile mici și mijlocii [5, 6].

Având în vedere că actorii implicați în activitățile cu capital de risc activează pe piața de capital, se impune respectarea prevederilor stipulate în Legea privind piața de capital, ca parte integrantă a cadrului normativ aplicabil acestui domeniu [7].

În prezent, contabilitatea și raportarea managerială se află într-un proces continuu de transformare, având ca scop principal determinarea indicatorilor economici relevanți și identificarea unor metode eficiente de raportare, menite să sprijine adoptarea celor mai adecvate decizii manageriale. În cadrul normativ actual al contabilității, precum și în literatura de specialitate autohtonă, termenul de raport contabil intern nu beneficiază de o definiție clară și nu este utilizat pe scară largă. Cu toate acestea, importanța sistemului managerial, în care contabilitatea deține un rol central, reiese din prevederile articolului 3 al Legii contabilității, care definește contabilitatea de gestiune drept un „sistem de colectare, înregistrare, prelucrare și transmitere a informației necesare pentru planificarea, controlul și analiza activității entității, în vederea întocmirii rapoartelor interne destinate procesului decizional managerial” [8].

În contextul raportării manageriale, informația contabilă joacă un rol extrem de important, iar acest lucru poate fi susținut prin mai multe argumente, cum ar fi: [9]

- Majoritatea informațiilor utilizate într-o economie provin din date contabile;
- Permite o reprezentare precisă a fenomenelor și proceselor economice;
- Se caracterizează prin cel mai înalt grad de certitudine;
- Reflectă dimensiunea și valoarea fluxurilor generate în cadrul procesului de reproducție socială, atât la nivel microeconomic, cât și macroeconomic.

Potrivit opiniei savantului englez Emery J., informația contabilă sau financiară, în sistemul managerial, trebuie să respecte trei principii, și anume:

- să participe la reducerea incertitudinii viitorului;
- să poată afecta decizia respectivă;
- să contribuie la modificarea ”sensibilă” a consecințelor unei decizii. [10]

În cadrul contabilității manageriale aplicate entităților de tip venture, se impune existența unui suport documentar adecvat, constituit din totalitatea documentelor și procedurilor care susțin procesul de raportare și fundamentare a deciziilor manageriale. În consecință, prelucrarea și corelarea acestor informații, de natură financiară și nefinanciară, constituie baza sistemului de raportare managerială.

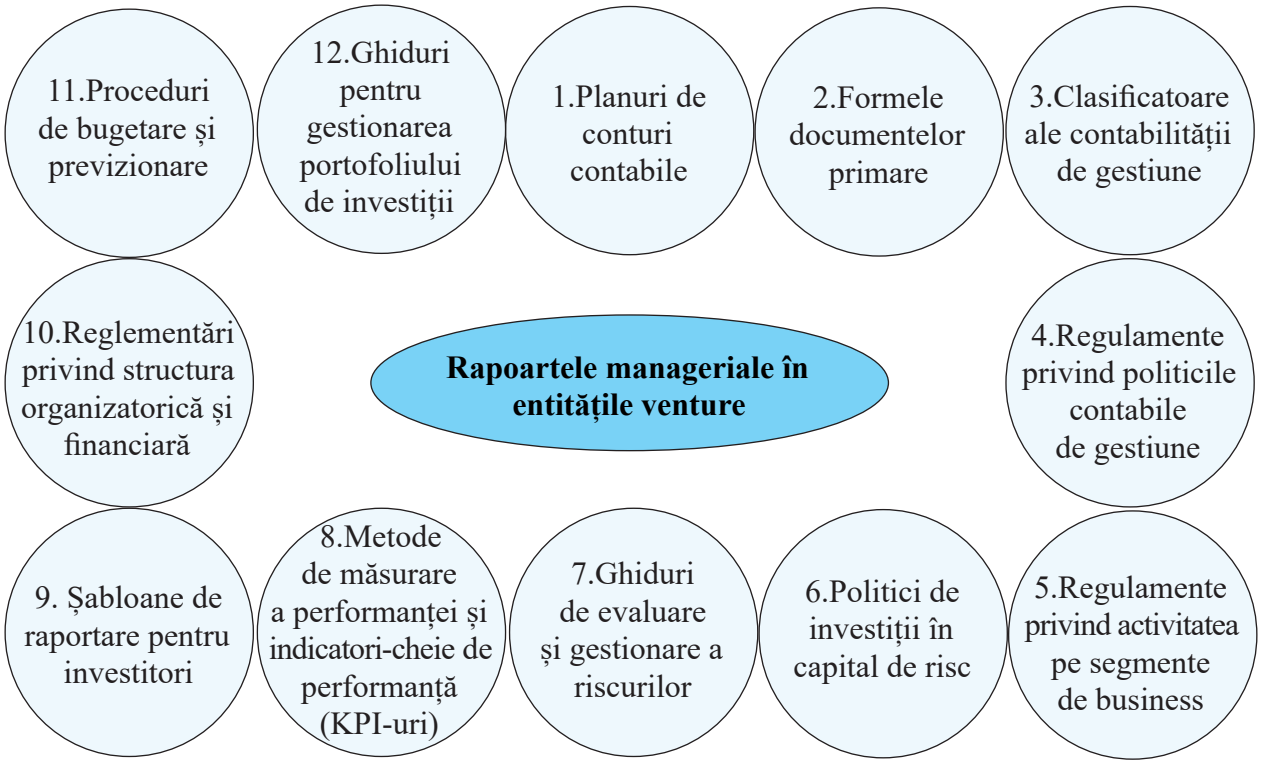

Figura 1. Poziționarea rapoartelor manageriale și a suportului documentar în structura entităților venture

Sursa: *Elaborată de autor*

Baza documentară poate conține următoarele elemente (Figura 1.):

1. Planuri de conturi contabile specific activității venture: Acestea sunt liste detaliate cu conturi contabile adaptate pentru a reflecta particularitățile și nevoile specifice ale activităților venture, cum ar fi investițiile în startup-uri și gestionarea capitalului de risc. Ele facilitează monitorizarea și raportarea tranzacțiilor financiare în mod adecvat.

2. Formele documentelor primare specifice activității cu capital venture: Acestea sunt documentele de bază necesare pentru înregistrarea și justificarea tranzacțiilor financiare în cadrul activităților de venture capital, incluzând, de exemplu, formulare pentru investiții, contracte de participare și documente de evaluare a performanței.

3. Clasificatoare ale contabilității de gestiune specific activității venture: Aceste clasificatoare organizează și structurează informațiile contabile pentru a facilita analiza și gestionarea costurilor și veniturilor în contextul activităților de venture capital, permițând o evaluare detaliată a performanței și eficienței.

4. Regulamente privind politicile contabile de gestiune în cadrul entităților venture: Aceste reguli stabilesc cadrul de aplicare a politicilor contabile pentru gestionarea financiară a entităților de venture capital, asigurând conformitatea cu standardele contabile și transparența în raportarea financiară.

5. Regulamente privind activitatea pe segmente de business specific activității venture: Aceste regulamente se referă la modul în care sunt gestionate și raportate activitățile pe diferite segmente de afaceri într-o entitate de venture capital, inclusiv reguli pentru alocarea resurselor și evaluarea performanței segmentelor specifice.

6. Politici de investiții în capital de risc - documente care stabilesc criteriile și orientările pentru realizarea investițiilor în start-up-uri și alte entități cu risc ridicat.

7. Ghiduri de evaluare și gestionare a riscurilor - proceduri și metodologii pentru identificarea, evaluarea și monitorizarea riscurilor asociate investițiilor și operațiunilor.

8. Metode de măsurare a performanței și indicatori cheie de performanță (KPI-uri) - seturi de indicatori și criterii pentru evaluarea succesului entității și a proiectelor în care s-a investit.

9. Șabloane de raportare pentru investitori - formate standardizate pentru pregătirea și prezentarea rapoartelor către investitori, care pot include informații financiare, progresul proiectelor și perspectivele viitoare.

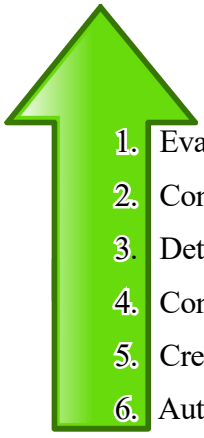
10. Reglementări privind structura organizatorică și financiară în entitățile venture - documente care definesc modul în care este organizată entitatea, fluxurile financiare și responsabilitățile fiecărui departament.

11. Proceduri de bugetare și previzionare - metodologii pentru planificarea resurselor financiare și proiectarea rezultatelor viitoare, esențiale pentru luarea deciziilor strategice.

12. Ghiduri pentru gestionarea portofoliului de investiții - politici și proceduri pentru administrarea și monitorizarea portofoliului de companii sau proiecte în care entitatea a investit.

Aceste elemente formează baza documentară a contabilității manageriale într-o entitate venture, sprijinind activitatea de management și asigurând transparența și eficiența procesului decizional.

La formarea sistemului de raportare managerială pentru activitatea venture se recomandă următoarele etape (vezi Figura 2):

1. Evaluarea generală a afacerii venture și a proceselor economice
2. Conceperea sistemului de raportare managerială și de control în activitatea venture
3. Determinarea fluxurilor informaționale în activitatea venture
4. Construirea și integrarea componentelor sistemului de raportare managerială a activității venture
5. Crearea listei de rapoarte și a indicatorilor de performanță pentru activitatea venture
6. Automatizarea pregătirii rapoartelor manageriale în entitatea cu activitate venture

Figura 2. Etapele organizării sistemului de raportare managerială pentru activitatea venture
Sursa*: Elaborată de autor*

1. Evaluarea generală a afacerii venture și a proceselor economice

În această etapă, se realizează o analiză detaliată a afacerii și a proceselor economice din cadrul entității venture. Se identifică principalele funcții și fluxuri economice, precum și specificitățile activității venture, cum ar fi investițiile în startup-uri, gestionarea capitalului și riscurile asociate. Scopul este de a înțelege pe deplin cum funcționează afacerea și ce nevoi specifice trebuie adresate în cadrul raportării manageriale.

2. Conceperea sistemului de raportare managerială și de control în activitatea venture

În această fază, se elaborează concepția sistemului de raportare managerială, incluzând structura generală și principiile de control necesare pentru monitorizarea eficientă a performanței. Acest pas implică definirea obiectivelor de raportare și a metodologiilor de control care vor asigura transparența și acuratețea datelor raportate.

3. Determinarea fluxurilor informaționale în activitatea venture

Această etapă se concentrează pe identificarea și stabilirea fluxurilor informaționale necesare pentru raportarea managerială. În contextul activității venture, acest lucru implică determinarea surselor de date financiare și operaționale, precum și stabilirea canalelor prin care aceste informații vor fi colectate, procesate și distribuite în cadrul organizației.

4. Construirea și integrarea componentelor sistemului de raportare managerială a activității venture

În această etapă, se formează și corelează diversele componente ale sistemului de raportare managerială, asigurându-se că toate elementele sunt bine integrate și funcționează armonios. Aceasta include dezvoltarea de rapoarte standardizate, sisteme de analiză și mecanisme de feedback care să răspundă nevoilor specifice ale activității venture.

5. Crearea listei de rapoarte și a indicatorilor de performanță pentru activitatea venture

Se elaborează o listă detaliată de rapoarte și indicatori de performanță (KPI-uri) care vor fi folosiți pentru a evalua eficiența fiecărei funcții economice și a centrelor de responsabilitate din cadrul activității venture. Acest pas este esențial pentru monitorizarea continuă a progresului și pentru luarea de decizii informate.

6. Automatizarea pregătirii rapoartelor manageriale în entitatea cu activitate venture

Pentru un sistem eficient de rapoarte manageriale în activitățile cu capital de risc, este necesară o analiză detaliată a entității, incluzând activitățile, structura organizațională și financiară, ierarhia responsabilităților și fluxul documentelor, iar pe baza acestui model de afaceri, se vor dezvolta rapoarte structurate în cinci blocuri distincte, corelate cu ciclul de viață al produselor inovaționale (fig. 3).

Această clasificare reflectă nevoile specifice ale companiilor venture, unde flexibilitatea, inovația și adaptabilitatea sunt esențiale pentru succesul pe termen lung. Datorită naturii dinamice și orientate spre creștere a acestor companii, clasificarea rapoartelor manageriale poate reflecta specificitatea acestor entități.

Pentru elaborarea rapoartelor manageriale în contextul activităților venture și al contabilității inovațiilor, nu doar informația contabilă joacă un rol esential, dar și controlul de gestiune, mai ales pentru inestitori. Autorii români Bugan C. și Graur A. susțin viziunea specialistului american R. Anthony privind structura controlului de gestiune, care se desfășoară pe trei niveluri: nivelul planificării strategice, nivelul controlului de gestiune propriu-zis și nivelul controlului operațional. [12, p. 149-151]. În contextul activității venture și al elaborării rapoartelor manageriale, considerăm că structura controlului de gestiune trebuie abordată pe două dimensiuni: pe axa temporală și pe axa ierarhică. Această abordare se bazează, în primul rând, pe faptul că eficiența controlului de gestiune depinde de componenta temporală, deoarece activitatea venture este schimbătoare și depinde de mulți factori externi, precum și o activitate cu profil de risc. Chiar și un control bine realizat nu va avea efecte dacă nu este aplicat la momentul oportun în condițiile minimizării riscurilor. Pe de altă parte, dimensiunea ierarhică a controlului de gestiune derivă din necesitatea ca acesta să fie realizat la nivelul ierarhic corespunzător, pentru a produce impactul dorit asupra activității entității. Este esențial ca acțiunile de control de la nivelele inferioare, adică din cadrul departamentelor responsabile de etapele de realizare a proiectului inovațional să fie corelate cu cele de la nivelele superioare, ca de exemplu celor a inestitorilor sau a societăților de administrare a inestițiilor, asigurându-se astfel o viziune de ansamblu. În acest sens, se impune consolidarea verticalității puterii în cadrul entității, fără a afecta autonomia decizională la nivelul centrelor de responsabilitate.

Dacă am ține cont de experiența țărilor dezvoltate din UE sau SUA, un ghid pentru capitalul venture elaborate pentru Republica Moldova după modelul unui Ghid exemplu [13], ar putea oferi orientări valoroase în contextul elaborării rapoartelor de management în cadrul activităților venture. În general, aceste

țări dispun de practici bine consolidate care pot fi aplicate și în contextul activităților antreprenoriale și inovative. Un astfel de ghid ar include, printre altele: principii fundamentale de evaluare și raportare, indicatori cheie de performanță (KPI), provocări specifice capitalului venture, raportarea și comunicarea cu investitorii, ghid pentru raportarea activităților de inovare, integrarea capitalului de risc în strategia pe termen lung a țării, ca de exemplu Strategia Națională de Dezvoltare Moldova 2030. [14] Conceptul de „*calitatea vieții*” din SND „Moldova 2030” este strâns legat de activitatea de venture și de elaborarea rapoartelor de management, deoarece reflectă aspecte fundamentale care influențează succesul și sustenabilitatea pe termen lung a proiectelor economice și sociale. În acest context, raportările de management nu doar că trebuie să reflecte performanțele financiare și economice, dar și să ia în considerare impactul social, educațional, de mediu și inovativ al proiectelor. Astfel, activitatea de venture poate contribui semnificativ la atingerea obiectivelor de dezvoltare sustenabilă ale Moldovei, iar rapoartele de management devin un instrument crucial pentru urmărirea progresului în direcția acestora.

Rapoarte manageriale de evaluare a riscurilor	Rapoarte manageriale privind situația financiară	Rapoarte manageriale operative	Rapoarte manageriale privind KPI	Rapoarte manageriale strategice
1. Rapoarte de Risc Financiar; 2. Rapoarte de Risc Operațional; 3. Rapoarte de Risc de piață; 4. Rapoarte de Risc economic; 5. Rapoarte de Risc al schimbărilor în tehnologie; 6. Rapoarte de Risc valutar și schimbărilor de sumă; 7. Rapoarte de Risc de faliment.	1. Bilanțul managerial; 2. Situația managerială de profit și pierdere; 3. Situația managerială privind fluxul de numerar; 4. Rapoarte de Finanțare și Cash Flow; 5. Rapoarte de traiectorie și realizări; 6. Rapoarte de alocare a capitalului.	1. Rapoarte privind executarea bugetelor; 2. Rapoarte privind costul produselor; 3. Rapoarte privind investitorii, creditorii și debitorii; 4. Rapoarte privind sursele de finanțare; 5. Rapoartele privind vânzările / procurările 6. Rapoartele privind mișcarea materiei prime; 7. Rapoarte privind costurile indirecte; 8. Rapoarte privind deplasarea produsului inovațional de la o etapă la alta. etc	1. Rapoarte privind indicatorii cheie de eficiență a activității în general; 2. Rapoarte privind indicatorii cheie de eficiență a unor procese separate sau unor direcții de activitate: - KPI-uri de creștere; - rata de achiziție a clienților; - retenția și extinderea pieței.etc; 3. Rapoarte de Maturizare și Eficiență; 4. Rapoarte privind indicatorii cheie de eficiență a centrelor de responsabilitate la nivel de departamente.	1. Rapoarte privind analiza pieței și a traiectoriei de creștere; 2. Rapoarte de evaluare strategică: - exit-uri, IPO-uri sau achiziții; 3. Rapoarte de traiectorie și realizări; 4. Rapoarte de scalare și creștere; 5. Rapoarte de Exit Strategy; 6. Rapoarte de Due Diligence; 7. Rapoarte de Inovare și Dezvoltare de Produs; 8. Rapoarte de Inovare și Dezvoltare de Produs; 9. Rapoarte de Performanță de Piață; 10.Rapoarte de Evaluare a Parteneriatelor și Alianțelor Strategice.

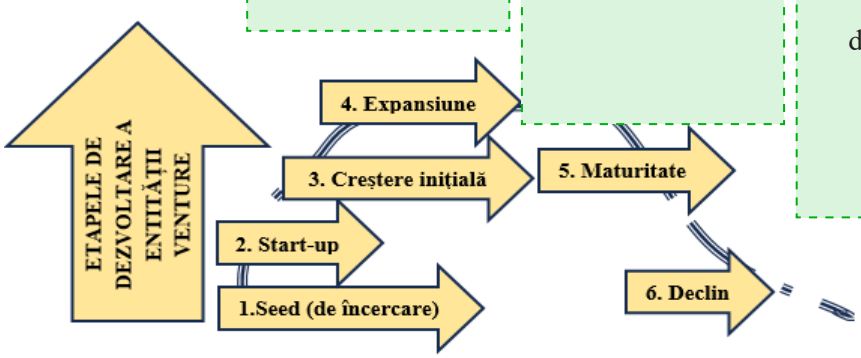

Figura 3. Conectarea rapoartelor manageriale cu etapele ciclului de viață al activității venture
Sursa: *Elaborată de autor*

În vederea dezvoltării unei activități venture de succes, este nevoie, nu doar de ideie și sustenabilitate, dar și de adoptarea tehnologiilor avansate de cercetare a pieței. Realizând cu success cercetarea pieței, companiile venture pot câștiga un avantaj competitiv considerabil, eficientizând utilizarea resurselor și sporind performanța vânzărilor [15, p. 119]. Această abordare este direct relevantă pentru activitățile de venture, întrucât tehnologiile moderne permit startup-urilor și companiilor emergente să își înțeleagă mai bine piața și să adapteze rapid strategiile de vânzare. În contextul elaborării rapoartelor de management, aceste tehnologii joacă un rol crucial în furnizarea de date precise și relevante, ce sunt esențiale pentru evaluarea și ajustarea continuă a planurilor de afaceri, în scopul optimizării performanței financiare și operaționale a proiectelor de venture. Astfel, rapoartele de management vor reflecta nu doar performanța financiară, dar și impactul tehnologic asupra proceselor de vânzare și al alocării resurselor.

Structura și conținutul rapoartelor de management

Rapoartele manageriale în entitățile venture au la bază un suport documentar minuțios și dezvăluie informații cu privire la organizarea contabilității de gestiune. Structura suportului documentar pentru organizarea contabilității de gestiune în entitățile venture sunt legate de cele șase faze de dezvoltare a acrtivității: seed (de încercare); start-up; creștere inițială; expansiune; maturitate; declin, și va include:

1. **Documente primare**: facturi fiscale, conturi de plată, note de recepție, rapoarte de producție, bonuri de consum, fișe de calculație, comenzi, etc.
2. **Regulamente**: ordine administrative, proceduri interne, norme de control, regulamente de gestionare a resurselor.
3. **Clasificatoare**: conturi contabile, coduri de produse, clasificări de costuri.
4. **Politici contabile**: politici de recunoaștere a veniturilor, amortizare, evaluare a stocurilor.

Rapoartele de management pentru entitățile venture ar trebui să includă următoarele componente:

Sumarul executiv al raportului de management oferă o prezentare concisă a principalelor rezultate și concluzii, având rolul de a furniza o imagine rapidă asupra performanței entității pentru factorii de decizie de nivel înalt. Aceasta este prima secțiune a raportului și trebuie să includă:

- **Obiectivele**: Clarificarea scopului și întrebărilor esențiale la care raportul răspunde.
- **Rezultatele cheie**: Prezentarea celor mai relevante rezultate financiare și operaționale, precum veniturile, profitul, marjele și alți indicatori importanți.
- **Concluziile de bază**: Sinteza principalelor concluzii ale analizei, evidențiind punctele forte și zonele ce necesită îmbunătățiri.
- **Recomandările**: Sugestii pentru îmbunătățirea performanței, bazate pe concluziile analizei.

Sumarul executiv trebuie să fie clar, concis și să evite detaliile inutile, concentrându-se pe informațiile esențiale pentru luarea rapidă a deciziilor. Un model al acestuia pentru o companie cu activitate venture ar putea include:

- **Analiza performanței financiare:** Evaluarea indicatorilor cheie (KPI) precum veniturile, costurile, marjele de profit, ROI și ROE.
- **Analiza fluxurilor de numerar:** Detalierea intrărilor și ieșirilor de numerar, cu focus pe capacitatea de generare a fluxurilor pozitive și sustenabile.
- **Analiza costurilor:** Identificarea și evaluarea principalelor categorii de costuri, inclusiv costurile fixe și variabile, și impactul acestora asupra profitabilității.
- **Proiecții financiare:** Estimări privind performanța viitoare pe baza scenariilor și ipotezelor de lucru.
- **Recomandări și planuri de acțiune:** Sugestii pentru îmbunătățirea performanței financiare și operaționale, cu planuri clare de implementare.

Unul dintre cei mai importanți indicatori, mai ales pentru investitori, la elaborarea rapoartelor de management în activitatea venture este indicatorul **Return on Investment (ROI)**, deoarece acesta măsoară rentabilitatea investițiilor și oferă o bază solidă pentru evaluarea performanței financiare și ajustarea strategiilor de creștere. Rentabilitatea investițiilor (ROI) măsoară profitabilitatea unei investiții prin compararea profitului net cu costul inițial al acesteia. Exprimat procentual, ROI indică procentul din suma investită care se recuperează sub formă de profit, arătând astfel dacă investiția este profitabilă sau nu.

Pentru a calcula ROI, se utilizează următoarea formulă:

ROI = (Profit net - Costul inițial al investiției / *Costul inițial al investiției*) *x* 100

Studiu de caz:

Entitatea Wise Agile SRL a elaborat o inovație sub formă de bot în aplicația Telegram, care este un instrument ce ajută la monitorizarea motivației, a valorilor și problemelor personale. Inspirat de teoria celor 10.000 de ore, FOCUS Finder ajustează timpul necesar pentru a deveni expertul direcției motivaționale care te atrage, ținând cont de viteza zilnică de progres. De asemenea, folosește regula 80/20 (teoria Pareto) pentru a calcula cât timp îți trebuie să-ți transformi viața prin rezolvarea problemelor mari și formarea unor obiceiuri și valori utile, eficiente și productive. Pentru a accesa acest test este nevoie să achiți un abonament lunar de 35 euro/lunar pentru pachet simplu și 50 euro/lunar pentru pachet full care generează rezultatele cu poze. Entitatea intenționează să trimită un newsletter către 100 de potențiali clienți, oferindu-le primele 2 luni gratuite. Ca urmare a acestui newsletter:

- Se preconozează costuri (suma inițial investită) în valoare de 1.000 euro.

- Să presupunem că 100 dintre potențialii clienți citesc mesajul și vor contacta entitatea pentru a afla detalii.

- Să presupunem că 46 dintre aceștia vor semna contractul și vor deveni clienți, 20 clenți vor semna pentru contracte de 35 euro/lunar, 26 clenți vor semna pentru contracte de 50 euro/lunar, aducând entității venituri lunare de 2.000 de euro.

De calculat rentabilității investițiilor ROI reieșind din aceste date

*ROI = (Venituri în urma investiției - Suma investită) ∗ 100 / Suma investită = (2.000-1.000) * 100 / 1.000 = 100 %*

Aceasta indică un câștig de 1 euro pentru fiecare euro investit, semnificând o profitabilitate solidă. Un ROI ridicat este, un semn bun în lumea start-upurilor, deoarece arată că afacerea generează profit. ROI-ul poate fi calculat pe o perioadă anumită de timp, cum ar fi o zi, o lună, un trimestru, un an sau mai mulți ani.

ROI-ul joacă un rol esențial pentru start-upuri din mai multe motive:

1. Evaluarea succesului: Un ROI mare sugerează că investiția a fost profitabilă, în timp ce un ROI mic poate indica probleme.

2. Atrage investitori: Investitorii sunt atrași de start-upuri cu un ROI potențial mare.

3. Ghidează strategia: ROI-ul oferă informații valoroase pentru alocarea resurselor și stabilirea priorităților.

Generalizând, **ROI (Return on Investment)** este un indicator financiar decisiv pentru evaluarea eficienței unei investiții, iar utilizarea acestuia în elaborarea rapoartelor de management în cadrul activității venture este esențială pentru a monitoriza și ajusta performanța proiectelor innovative, oferind o măsură obiectivă a rentabilității investițiilor și eficienței utilizării resurselor. Acesta ajută managerii să ia decizii informate, să ajusteze strategii și să comunice transparent cu investitorii, în special într-un mediu antreprenorial dinamic și cu riscuri mari. În activitatea de venture, unde riscurile sunt mari și incertitudinea este adesea ridicată, **ROI** este un indicator obiectiv pentru a determina dacă resursele investite într-un proiect (sau mai multe) vor aduce un profit semnificativ în viitor. În funcție de etapa în care se află startup-ul (idee, prototip, scalare, etc.), **ROI** poate arăta eficiența utilizării fondurilor în fiecare fază. În plus, în venture capital, **ROI** este utilizat de investitori pentru a evalua rentabilitatea potențială a investițiilor într-un startup sau într-o inovație.

Concluzii

Rapoartele de management în activitățile venture sunt instrumente fundamentale pentru luarea deciziilor strategice, evaluarea performanței și alocarea eficientă a resurselor, având un impact direct asupra succesului pe termen lung al întreprinderii. O analiză temeinică a structurii organizaționale, financiare și a fluxurilor documentare ale entității este crucială pentru construirea unui sistem de rapoarte eficiente care să reflecte corect activitățile și procesele economice fundamentale ale acesteia.

Construirea rapoartelor de management pe baza proceselor economice specifice activităților venture asigură o acoperire completă a activităților entității, facilitând astfel o monitorizare precisă a performanței și a impactului investițiilor. Indicatori precum Return on Investment (ROI) sunt relevanți pentru evaluarea

rentabilității investițiilor și pentru ghidarea deciziilor strategice, oferind un cadru obiectiv de măsurare a succesului financiar al proiectelor venture.

Într-un mediu dinamic și incert al capitalului de risc, rapoartele de management trebuie să fie adaptabile schimbărilor rapide de context economic și strategic, asigurându-se că furnizează informații relevante în timp util. Rapoartele de management nu trebuie doar să reflecte datele financiare și operaționale, ci și să sprijine procesul decizional strategic, facilitând astfel alinierea obiectivelor financiare și operaționale cu viziunea pe termen lung a entității.

În baza studiului realizat se pot deduce următoarele recomandări pentru entitățile venture:

1. Adoptarea unui sistem integrat de raportare: Se recomandă implementarea unui sistem integrat de raportare care să conecteze toate fluxurile financiare și operaționale ale entității, pentru a asigura o vizibilitate completă asupra performanței și progresului proiectelor. Acest sistem ar trebui să permită actualizarea rapidă a datelor și să faciliteze analiza în timp real.

2. Focus pe indicatori de performanță relevanți: În elaborarea rapoartelor, este important să se stabilească un set clar de indicatori de performanță relevanți pentru activitatea venture, cum ar fi ROI, burn rate, scalabilitatea afacerii și gradul de succes al proiectelor, pentru a evalua corect evoluția și profitabilitatea investițiilor.

3. Personalizarea rapoartelor în funcție de tipul de investitor: Rapoartele de management trebuie să fie ajustate în funcție de tipul investitorilor și de necesitățile acestuia. Investitorii de tip venture capital pot necesita un focus mai mare pe creșterea rapidă și inovație, în timp ce investitorii cu un profil mai conservator ar putea fi mai interesați de stabilitatea financiară și managementul riscurilor.

4. Colaborarea între departamente: Crearea rapoartelor de management eficiente presupune o colaborare strânsă între departamentele financiare, operaționale și strategice. Este important ca echipele să împărtășească informații esențiale și să se asigure că rapoartele reflectă toate aspectele relevante ale activității entității.

5. Evaluarea continuă a proceselor de raportare: Având în vedere natura dinamică a activităților venture, procesul de raportare trebuie să fie evaluat și actualizat periodic pentru a răspunde schimbărilor rapide ale pieței și evoluției strategiei organizației. Adaptabilitatea și flexibilitatea sunt esențiale pentru a păstra relevanța și eficiența rapoartelor.

6. Transparența și claritatea informațiilor: Rapoartele de management trebuie să fie clare, concise și ușor de interpretat. Transparența în prezentarea datelor și a analizei acestora este crucială pentru construirea încrederii investitorilor și părților interesate, permițându-le să ia decizii informate.

7. Utilizarea tehnologiei pentru analiza datelor: Se recomandă integrarea unor platforme de analiză a datelor pentru a facilita prelucrarea și analiza datelor complexe. Aceste tehnologii pot ajuta la identificarea rapidă a tendințelor, riscurilor și oportunităților din activitatea venture, îmbunătățind astfel calitatea și eficiența rapoartelor.

8. Formarea continuă a echipelor de management: Echipele care se ocupă cu elaborarea rapoartelor de management trebuie să beneficieze de formare continuă pentru a se adapta la cele mai noi tendințe în domeniul financiar și al raportării, pentru a înțelege mai bine cerințele investitorilor și pentru a folosi eficient instrumentele și tehnologiile disponibile.

Prin aplicarea acestor recomandări, entitățile de tip venture pot optimiza gestionarea resurselor, pot asigura o monitorizare adecvată a performanței și pot implementa o raportare transparentă și relevantă, contribuind astfel la succesul sustenabil al afacerii pe termen lung.

Bibliografie:

1. *International Accounting Standards Board (IASB). (2011) IFRS 13 Fair Value Measurement*. Londra: IASB Disponibil: https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/publications/pdf-standards/english/2022/issued/part-a/ifrs-13-fair-value-measurement.pdf?bypass=on [accesat la: 14.01.2025]
2. ИВАШКЕВИЧ, Борис. *Бухгалтерский управленческий учет* - 3-е изд., перераб. и доп. - М.: Магистр: НИЦ ИНФРА-М, 2019, 448 с. ISBN 978-5-9776-0362-1.ISBN 978-5-16-102338-9 (on-line). Disponibil: https://znanium.ru/read?id=359710

3. ULIAN, Galina, MIHAILĂ, Svetlana. *Raportarea managerială – premise a succesului în procesul decizional*. In: *Paradigme moderne în dezvoltarea economiei naţionale şi mondiale: Cu ocazia aniversării a 65 de ani de la fondarea Facultăţii de Ştiinţe Economice*, Ed. 1, 2-3 noiembrie 2018, Chisinău. Chișinău: Institutul Patrimoniului Cultural, 2018, pp. 28-33. ISBN 978-9975-142-57-1. Disponibil la: https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/78441/cerif.
4. NEDERIŢA, Alexandru, PANUŞ, Valentina. *Rolul rapoartelor contabile interne în procesul decizional*. În: *Economica*, 2010, nr. 1, p. 99-106. ISSN 1810-9136. Disponibil la: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Rolul%20rapoartelor%20contabili%20interne_0.pdf.5.
5. *Legea Nr.2 din 06.02.2020 privind organismele de plasament colectiv alternative,* Publicat: 27.03.2020 în *Monitorul Oficial Nr. 94-98 art. 142*. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=137018&lang=ro#. [accesat: 15.01.2025].
6. *Legea Nr. 179 din 21.07.2016 cu privire la întreprinderile mici şi mijlocii.* Publicat: 16.09.2016 în *Monitorul Oficial Nr. 306-313 art. 651*. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=138265&lang=ro#. [accesat: 15.01.2025]
7. *Legea Nr. 171 din 11.07.2012 privind piaţa de capital.* Publicat: 14.09.2012 î*n Monitorul Oficial Nr. 193-197 art. 665*. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=134577&lang=ro#.
8. *Legea Nr. 287 din 15.12.2017 contabilităţii şi raportării financiare.* Publicat: 05.01.2018 în *Monitorul Oficial Nr. 1-6 art. 22*. Disponibil la: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=125231&lang=ro.
9. BĂDICU, Gheorghe, MIHAILA, Simion, AVORNIC, Alexandru. *Contabilitatea managerială*, ed. Învățătorul modern, Chișinău, 2015, 277 p., ISBN 978-9975-3038-8-0.
10. BOUQUIN, Henri. *Contabilitate de gestiune*. Trad. Tabără N. Iaşi: TipoMoldova, 2004, 361 p. ISBN 973-8422-59-0.
11. BUGAN, Corneliu, GRAUR, Anatol. *Controlul de gestiune – baza pentru luarea deciziilor manageriale*. In: *Competitivitatea şi inovarea în economia cunoaşterii: conf. şt. intern., 25-26 sept. 2015. Chişinău*, vol. 3, pp. 149-151. ISBN 978-9975-75-769-0.
12. *Guide on Private Equity and Venture Capital. Is published by the European Private Equity and Venture Capital Association (EVCA). Copyright EVCA November 2007.* Available: https://www.investeurope.eu/media/1809/guide-on-private-equity-and-venture-capital-2007.pdf
13. *Legea Nr. 315 din 17.11.2022 pentru aprobarea Strategiei naţionale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”.* Publicat: 21-12-2022 în *Monitorul Oficial Nr. 409-410 art. 758*. Disponibil la: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=134582&lang=ro. [accesat: 27.02.2025].
14. BERRY, Michael J. A., & LINOFF, Gordon. *Data Mining Techniques: For Marketing, Sales, and Customer Relationship Management. John Wiley & Sons*, 2011, 643 p. ISBN: 978-0470650936.

Date despre autor:
Viorica UNGUREANU, Doctorandă la Școala Doctorală de Științe Juridice și Economice a Universitâții de Stat din Moldova, Chișinău, Republica Moldova.
ORCID: 0000-0002-2874-439X
E-mail: vioricaung@mail.ru

Prezentat: 28.02.2025